

419

Trykk nr. 419

Trykt i juli 1961.

Tjenesteskriver utgitt av Norges Statsbaner
Hovedstyret

FORSKRIFTER

for fordeling av godsvogner, beholdere og presenninger.

Ved dette trykk oppheves:

Trykk nr. 831.

Hovedstyre-sirkulære 263/60.

Trykk nr. 830, art. 80, pkt. 5.

A. S. O. FREDR. ARNESEN BOK- OG AKCIDENSTRYKKERI
OSLO

656.223.2(481) USB

Liste over tillegg.

Tillegget skal etter foretatt komplettering av trykket registreres her.

Tillegg			Tillegg				
nr.	Innført		Merknad	nr.	Innført		Merknad
	den	av			den	av	
1				19			
2				20			
3				21			
4				22			
5				23			
6				24			
7				25			
8				26			
9				27			
10				28			
11				29			
12				30			
13				31			
14				32			
15				33			
16				34			
17				35			
18				36			

INN H O L D

	Art. nr.
Retningslinjer for vognfordelingen	1
Materiellets inndeling	2
Vognfordelingsinstanser	3
Trafikantenes vognbestillinger	4
Stasjonenes vognbehov	5
Stasjonenes tilgang på vogner	6
Stasjonenes vognmeldinger	7
Forhåndsunderretning om vognbehov	8
Distriktenes vognmeldinger	9
Vognordrer fra Hovedvognkontoret	10
Vognordrer fra distriktsvognkontorene	11
Vognordrenes utførelse	12
Framføring av tomvogner	13
Stasjonenes beholdning av vogner, beholdere og presenninger	14
Særlige bestemmelser for svenske vogner og transporter til Sverige ...	15
Særlige bestemmelser for utenlandske vogner og transporter til utlandet	16
Fordeling av spesialvogner	17
Fordeling av beholdere	18
Fordeling av lastpaller og pallbokser	19
Fordeling av presenninger	20
Statistikk	21
Kontroll av vogntjenesten	22
Særlige tiltak i perioder med vognknapphet	23

Bilag 1: Huskeliste for kontroll av vogntjenesten.

Bilag 2: Blanketter for vogntjenesten.

eks. 2

Godsvognparken representerer en betydelig kapitalverdi. Den er grunnlaget for godstrafikken — vår viktigste inntektskilde. Det er derfor av den største betydning at vognparken nyttes så effektivt og økonomisk som mulig.

Målet må være:

et raskt vognomløp,
med minst mulig tomkjøring,
og god utnyttelse av vognene.

1. Retningslinjer for vognfordelingen

1. Med *vognfordeling* menes de disposisjoner som Hovedvognkontoret, distriktsvognkontorene og stasjonene foretar med hensyn til godsvognparken for å dekke meldte transportbehov.
2. *Vognfordelingens mål* er å utnytte godsvognmateriellet rasjonelt og slik at kundenes transportbehov dekkes raskt og effektivt med lavest mulige kostnader for jernbanen.

Det skal tas sikte på:

a. *Et hurtig vognomløp.*

Den tid som medgår fra en vogn stilles for lessing og til den samme vogn stilles for ny lessing, må gjøres kortest mulig.

I første rekke må man søke å korte inn oppholdet ved stasjonene, hvor vognene tilbringer den største del av omløpstiden.

b. *Å unngå unødig tomvognkjøring.*

Man må søke å lesse den vogntype som det ut fra erfaring og opplysninger er behov for i det område vognen skal til.

Krysskjøring av tomvogner av samme type må unngås. Krysskjøring av tomvogner av forskjellig type, t. eks. lukkede vogner i en retning og åpne vogner i motsatt retning, må også søkes unngått. Man må i slike tilfelle, så vidt mulig, søke å få trafikantene til å lesse den vogntype som vanligvis går tom i transportretningen.

c. *Å utnytte vognenes bæreevne og volum.*

Stasjonene må i samråd med trafikantene velge den vogntype som best egner seg for transporten. (Jfr. trykk 420.2).

3. I perioder med knapphet på en eller flere vogntyper kan det forekomme at:
 - a. Hovedvognkontoret vil beordre et distrikt til å avgi vogner, selv om distriktets eget behov derved blir udekket.
 - b. Distriktsvognkontoret vil beordre en stasjon til å avgi vogner, selv om stasjonens eget behov derved blir udekket.Før Hovedvognkontoret foretar slik bortbeordring av vogner, skal det undersøkes og tas hensyn til hvilke transporter som i tilfelle vil bli udekket. På samme måte skal det undersøkes

behovsområdet hvilke transporter som blir udekket, dersom tilførsel ikke foretas. Distriktsvognkontoret skal forholde seg på samme måte når det gjelder fordelingen mellom stasjonene. Ved beordringer skal det tas tilbørlig hensyn til de prinsipielle retningslinjer som er nevnt ovenfor.

I perioder med vognknapphet er det særlig nødvendig med et godt samarbeid mellom vognfordelingsinstansene innbyrdes, og med de forskjellige ledd i salgssektoren.

2. Materiellets inndeling

Vognfordelingen omfatter:

1. NSB's egne godsvogner.

Fortegnelse over disse vogner med beskrivelse av vognenes tekniske data er inntatt i trykkene 745 a og 752.

Unntatt fra bestemmelsene om vognfordeling er:

- a. NSB's interne vogner, dvs. redskapsvogner, losjivogner m. m. Som særlige kjennetegn bærer disse vogner litrabetegnelsen R (med underlitra) og påskrift om hva de brukes til.
- b. Rutevogner, dvs. godsvogner som er innsatt som en del av de faste togsett (litra Gp. m. fl.).
- c. Reserverte vogner, dvs. vogner som Hovedvognkontoret eller distriktsvognkontoret har avgitt til særskilt trafikk eller til arbeidskjøring, (herunder vogner til internt bruk, jfr. trykk 420.1, art. 4).

2. Rjukanbanens godsvogner.

Vognene bærer eiendomsmerket Rj. B. Norge.

Unntatt fra bestemmelsene om vognfordeling er Rjukanbanens vogner som nyttes lokalt mellom stasjoner på strekningen (Rjukan) Tinnoset—Brevik.

Forskriftene om «Gjensidig benyttelse av vogner og presenninger» er inntatt i Cirkulære 284 av 6. 7. 25.

3. Vogner som tilhører utenlandske baner.

4. Private vogner innregistrert ved utenlandske baner.

5. Beholdere.

6. Presenninger.

Private vogner som er satt i drift på NSB, disponeres bare av eierne. «Overenskomst om innregistrering av privatvogner» er inntatt i formular 803.

3. Vognfordelingsinstanser

1. *Stasjonsmesteren* foretar fordelingen av vogner mellom stasjonens trafikanter.
Ved større stasjoner kan stasjonsmesteren pålegge *en bestemt* tjenestemann (godssjef, bestyrer, jernbanefullmektig) å utføre dette arbeid.
2. *Distriktenes vognkontor* (Dvk) foretar fordelingen av vogner mellom distriktets stasjoner. Hovedstyret kan bestemme at vognfordelingen ved en banestrekning eller del av denne, skal utføres av nabodistriktet.
3. *Områdestasjon*. Distriktsjefen kan bestemme at stasjonsmesteren ved en stasjon — områdestasjon — skal utføre Dvk's funksjoner på en banestrekning eller del av denne.
Områdestasjonen sender samlet vognmelding for sin strekning til Dvk.
4. *Hovedvognkontoret* (Hvk) foretar fordelingen av vogner mellom distriktene.

4. Trafikantenes vognbestillinger

1. Vogn skal bestilles på senderstasjonen innen klokken 10.00 siste hverdag før lessedagen. Bestilling som kommer inn etter denne tid, betraktes som etterbestilling, og effektueres i den utstrekning vogner kan skaffes etter at rettidige bestillinger er dekket. Bestilling kan skje skriftlig, muntlig eller over telefon.
2. For jernbanens egne sendinger skal det bestilles vogn på samme måte.
3. Foruten antall vogner, vogntype, godsslag, vekt og bestemmelsesstasjon, skal bestilleren anmodes om å gi de opplysninger som er nødvendig, for å avgjøre hvilken vogn som best egner seg for transporten.
Stasjonen må vurdere bestillingen nøye. Dersom det er mangel på den bestilte vogntype, skal bestilleren spørres om han kan nytte en annen vogntype, som det måtte være bedre tilgang på. Stor vogn skal i alminnelighet ikke stilles i de tilfelle en mindre vogn vil være fullt tjenlig.

Om valg av vogntype se også trykk 420.2.

4. Bestillingen gjelder inntil vognen er stilt, dersom bestilleren ikke har tatt forbehold om at den bare skal gjelde en bestemt dag.

5. Bestiller en trafikant flere vogner til en dag enn det må forutsettes at han kan klare å lesse, skal stasjonen søke å få ham til å fordele bestillingen over flere dager. Som sikkerhet for at bestilt vogn blir nyttet, kan stasjonen i slike tilfelle innkreve et depositum lik avbestillingsavgiften.
6. Ønsker en trafikant å få stilt vogn for lessing til et bestemt klokkeslett, kan dette etterkommes i den utstrekning skifting kan utføres.
7. Stasjonen skal så vidt mulig allerede ved bestillingen orientere trafikanten om muligheten for å stille vogn til ønsket tid. Endelig underretning gis straks stasjonen har mottatt dagens vognordre, og fordeling er foretatt. Samtidig skal trafikanten gjøres oppmerksom på når lessefristen utløper, og/eller når vogn må være ferdig lesst for å kunne bli sendt med et spesielt tog.

5. Stasjonenes vognbehov

1. Alle bestillinger på vogner til norske og svenske stasjoner skal noteres i *Vognmeldingsbok*, bl. nr. 585 under *Vognbestilling*. Det gjøres ett opplegg — ny side — for hver lessedag.

Om behov for vogner for transporter til utlandet utenom Sverige, se art. 16.

2. Alle hverdager, kort før det tidspunkt stasjonen skal avgi vognmelding, skal bestillingene for neste lessedag summeres etter vognlitra. Stasjonens behov for stykkgodsvogner neste hverdag tilføyes.

Summen av de forskjellige vognlitra føres over til *Behov* under *Vognmelding*.

Ved behov for vogner til Sverige angis bestemmelsesstasjonens navn under *Merknader*, t. eks.: «Behov 1 G5 Göteborg». (Jfr. art. 15).

Vogner som er bestilt tidligere, men ikke stilt, føres samtidig over til *Ikke stilt*.

3. Før vognmeldingen sendes skal stasjonen vurdere:
 - a. Om stasjonens kapasitet tillater lessing av det samlede vognbehov på *én* dag, og
 - b. ved større bestillinger, om bestemmelsesstasjoner og mottakere kan motta og losse det antall vogner som de vil bli tilført.

Er det samlede vognbehov ved stasjonen større enn det som kan lesse på en dag, skal stasjonen i samråd med trafikantene

søke å regulere lessingen.

Finner en stasjon at det vil bli lesset et så stort antall vogner til en stasjon eller mottaker, at det må antas at det vil oppstå opphoping ved mottakerstasjonen, skal dette angis som merknad i vognmeldingen.

6. Stasjonenes tilgang på vogner

1. Stasjonene skal alle hverdager, kort før det tidspunkt de skal sende vognmelding, fastsette stasjonens tilgang på vogner for neste lessedag.
2. Som vogntilgang regnes:
 - a. Alle tomvogner som ikke er bortbeordret eller tillatt disponert.
 - b. Alle vogner med last som beregnes å bli tilgjengelig neste hverdag.
 - c. Vogner som ventes til stasjonen og som beregnes å bli tilgjengelig neste hverdag, t. eks. stykkgodsvogner etter Gods-transportplaner (trykk 421) og vognlastvogner etter mottatt forutmelding.
3. Som tilgang regnes *ikke*:
 - a. Tomme vogner som er beordret til stasjonen for dekning av tidligere oppgitt behov.
 - b. Rutevogner og reserverte vogner, jfr. art. 2 pkt. 1.
4. Tilgangen føres under *Vogntilgang* i *Vognmeldingsbok* etter vognlitra, fordelt på *Tomme* og *Beregnet* (tomme). Summen av de forskjellige vognlitra føres i *Tilgang* under *Vognmelding*. Tilgang på *svenske* vogner tas med under den vognlitra som nærmest tilsvarende den norske litra. Som merknad gis nødvendige tilleggsopplysninger, t. eks.: «Tilgang 1 svensk Tl». På samme måte forholdes med *Rjukanbanens* vogner ved stasjoner utenom Bratsbergbanen, jfr. art. 2 pkt. 2. For *utenlandske vogner* utenom svenske, se art. 16.
5. Stasjonen må beregne vogntilgangen så riktig som mulig. Det må her bygges på erfaring og god kontakt med trafikanter som har vogner til lossing. Stasjoner med verksted eller reparasjonsplass må holde seg orientert om vogner som kommer tilbake til trafikken, og ta disse med i vogntilgangen. Reservevogner som vognfordeleren holder på en stasjon, og vogner som er beordret hensatt på grunn av manglende etter-spørsel, skal tas med som tilgang (tomme).

HOVEDADMINISTRASJONEN

31.10.1947

7. Stasjonenes vognmeldinger

1. Stasjonene skal alle hverdager innen klokken 10.30 sende vognmelding til Dvk, eventuelt til vedkommende områdestasjon. Distriktssjefen bestemmer når og på hvilken måte stasjonene skal melde seg.
2. Vognmeldingen skal inneholde:
 - a. Stasjonens tilgang på vogner.
 - b. Stasjonens behov for vogner.
 - c. Ikke stilte vogner.
 - d. Andre opplysninger som kan være av betydning for Dvk.
3. Endringer i vognsituasjonen som måtte oppstå etter at vognmeldingen er sendt, skal stasjonen sende som *Tilleggsmelding*, t. eks.:
 - a. Uventet tilgang på vogner.
 - b. Avbestilling av vogner.
 - c. Etterbestilling av vogner.

8. Forhåndsunderretning om vognbehov

1. Stasjonsmesteren må til enhver tid søke å ha oversikt over transportbehovet innen stasjonens trafikkområde. Trafikanter med stort vognforbruk bør påvirkes til å melde sitt transportbehov så tidlig som mulig.
2. For jernbanens egne sendinger skal det alltid bestilles vogner for større transporter i god tid.
3. Stasjoner som får bestilling på et større antall vogner, eller får kjennskap til et større transportbehov, skal snarest melde dette til Dvk.
Ved hjelp av slike opplysninger kan vognfordeleren på forhånd treffe disposisjoner for å dekke behovet i rett tid.

9. Distriktenes vognmeldinger

1. Dvk fører stasjonenes vognmeldinger på egne fordelingsblanketter.
2. Dvk lager et sammendrag av meldingene på bl. nr. 596. Sammendraget skal inneholde distriktets totale tilgang på og behov for de forskjellige vognlitra. Hvk kan bestemme at tilgang og behov skal spesifiseres for distriktets forskjellige banestrekninger eller på annen måte.

Dvk fører videre opp i sammendraget som merknad:

- a. Oppgave over antall vogner av forskjellig litra som ikke er stilt.
- b. Om tomvogner ønskes dirigert til bestemt stasjon, jfr. art. 10 pkt. 4.
- c. Eventuelt større vognbehov som Dvk har fått forhåndsunderretning om.
- d. Andre opplysninger som kan være av betydning for Hvk.

Vognfordeleren må unngå å dirigere vogner mot tomvognstrømmen for å dekke en stasjons vognbehov av distriktets egen tilgang. Hvk skal i slike tilfelle anmodes om å dekke vedkommende stasjons behov.

3. Dvk skal alle hverdager innen klokken 11.30 sende dette sammendrag på fjernskriver som *Vognmelding* til Hvk.
4. *Tilleggs melding* fra stasjonene som kan være av betydning for Hvk, skal meldes straks.

10. Vognordrer fra Hovedvognkontoret

1. Hvk foretar fordelingen av vogner mellom distriktene på grunnlag av distriktenes vognmeldinger. Resultatet av denne fordeling meddeles distriktene snarest og senest innen klokken 13.00 i en *daglig vognordre*. Foruten melding om vogner som blir beordret til og/eller fra distriktet, angir vognordren også tomvogner som skal passere distriktet. Ordrene sendes på fjernskriver.
2. Vognordren kan inneholde at:
 - a. *Et bestemt antall* vogner av en eller flere litra skal avgis til annet distrikt.
 - b. *Overskuddsvogner* av en eller flere litra skal avgis til annet distrikt.
 - c. Vogner skal *ikke avgis* — ingen beordring. Distriktet kan disponere den tilgjengelige vognbeholdning.
3. Vognordren skal også angi hvilken *befordringsklasse* vognene skal framføres etter, jfr. art. 13.
4. Vognene kan beordres:
 - a. Direkte til den stasjon som behovsdistriktet har angitt i sin vognmelding.
Senderdistriktet skal underrette mottakerdistriktet om hvilke stasjoner vognene er beordret fra, antall og litra.
 - b. Fra et distrikt til et annet.
Ønsker mottakerdistriktet beordrede vogner sendt til bestemte stasjoner, skal det straks be senderdistriktet om slik adresse-

ring. Senderdistriktet oppgir i tilfelle hvilke stasjoner vognene blir sendt fra, antall og litra.

Kommer det ikke slik anmodning, beordrer senderdistriktet vognene sendt til nærmeste grensestasjon i mottakerdistriktet og underretter mottakerdistriktet om antall vogner og litra som er sendt.

5. Vognordrene kan gjøres gjeldende for et bestemt tidsrom. En slik *stående vognordre* utsendes enten som telegram eller sirkulære.

11. Vognordrer fra distriktsvognkontorene

1. Dvk skal forberede fordelingen av vogner mellom stasjonene så langt dette er mulig før Hvk's vognordre er mottatt. Så snart denne er mottatt, skal Dvk utarbeide den daglige vognordre til stasjonene.

Ved utsending av vognordrene til stasjonene skal det imidlertid tas nødvendig hensyn til togtidene ved den enkelte stasjon, slik at beordrede vogner kan sendes uten unødig opphold.

I enkelte tilfelle kan det således være hensiktsmessig å sende vognordrene til stasjonene i to omganger, nemlig dels på grunnlag av en forhåndsfordeling, og dels som følge av Hvk's vognordre til distriktet.

Dvk må ved forhåndsfordelingen ikke disponere hele den tilgjengelige vognbeholdning, idet eventuell ordre fra Hvk om å avgi vogner til andre distrikter skal effektueres før distriktets samlede behov dekkes.

Stasjoner som har meldt behov eller tilgang, vil alltid få svar fra Dvk på dagens vognmelding.

2. I vognordrene til stasjonene skal det alltid angis til hvilken stasjon tomvogn skal sendes, eller fra hvilken stasjon tomvogn kommer.

For vogner som skal avgis, skal det i vognordren angis hvilken befordringsklasse vognene skal framføres etter, jfr. art. 13.

3. En vognordre kan også gjøres gjeldende for et bestemt tidsrom. En slik *stående vognordre* utsendes enten som telegram eller sirkulære.

12. Vognordrenes utførelse

1. Den daglige vognordre gjelder ett døgn. Den skal etterkommes snarest, og innen første døgn, søn- og helligdager ikke medregnet.

2. Stasjon som unntaksvis ikke kan etterkomme en vognordre, t. eks. fordi vogner ikke er blitt losset som beregnet, eller ikke er blitt sendt på grunn av manglende transportmulighet, skal underrette Dvk.
Dvk skal søke å dekke vognordren på annen måte og sender nødvendige tilleggsordrer.
Dersom distriktets behov ikke kan dekkes, eller Hvk's vognordre ikke kan oppfylles, underrettes Hvk.
3. Stasjonene kan ikke disponere vogner før den daglige vognordre er mottatt, eller Dvk på annen måte har gitt tillatelse til det.
4. Stasjonene skal notere den daglige vognordre i *Vognmeldingsbok* under rubrikken *Vognordre*. Etter hvert som vognordren effektueres, skal dette noteres.

13. Framføring av tomvogner

1. Vognordren angir hvilken befordringsklasse tomvognene skal framføres etter. Alle tomvogner skal være merket med spesielle vognmerkelapper. Vognens befordringsklasse framgår av vognmerkelappen. Det skjelnes mellom:
Befordringsklasse A. Vognene merkes med vognmerkelapp bl. nr. 588 a. Under framføringen likestilles disse vogner med vogner med avkopplingsforbud.
Befordringsklasse B. Vognene merkes med vognmerkelapp, bl. nr. 588 b. Under framføringen likestilles disse vogner med fraktgods i vognlaster.
Befordringsklasse C. Vognene merkes med vognmerkelapp, bl. nr. 588 c. Disse vogner framføres leilighetsvis, dvs. som utfyllende tonnasje i togene.
2. Tomvogner skal ikke disponeres av andre stasjoner enn den stasjon vognen er merket til. Bare Dvk kan gjøre unntak.
3. Dersom vogner som framføres etter befordringsklasse A eller B, må gjensettes ved senderstasjon eller utsettes ved underveisstasjoner på grunn av manglende trekkraft, eller av andre grunner, slik at det oppstår forsinkelse i framføringen, skal Dvk (togledelsen) straks underrettes om dette.
4. Dersom en stasjon ikke mottar tilbeordret tomvogn innen rimelig tid, når det tas hensyn til transportavstanden, skal Dvk underrettes.
5. For å unngå krysskjøring av tomvogner i et gjennomgangsdistrikt, kan Dvk i dette distrikt disponere gjennomgangsvognene dersom de kan erstattes med andre vogner av samme type fra stasjoner lengre framme i transportretningen. Slikt ombytte av vogner skal foregå i forståelse med Dvk i bestemmingsdistriktet.

14. Stasjonenes beholdning av vogner, beholdere og presenninger

1. Stasjonene skal føre *Vogn-, prs.- og beholderbok*, bl. nr. 551. Av boken skal det framgå hvorledes vogner, beholdere og presenninger forvaltes ved stasjonen. Disse noteringer er grunnlaget for beregning av oppholdstidene — *liggetidene* — og for beregning av oppholdsleie. (Jfr. trykk 832, art. 952).
2. Alle vogner, beholdere og presenninger som kommer til stasjonen (inklusive underliggende sidespor), skal føres inn på bl. nr. 551. De forskjellige data føres etter hvert, og slik at det klart framgår hvorledes den enkelte vogn, beholder eller presenning disponeres, fra den kommer til stasjonen og til den igjen sendes. Alle opplysninger skal føres nøyaktig. Tidene for *Stilt*, *Underrettet* og *Ferdig lesst/losset* føres ikke for stykkgodsvogner og presenninger.
3. I merknadsrubrikken i boken skal det som kontrolltall føres *liggetid* for den enkelte vogn. Liggetiden framkommer ved å trekke vognens ankomstdato fra dens avgangsdato.
4. Stasjoner med stort vognforbruk kan nytte flere vogn-, prs.- og beholderbøker samtidig — t. eks. en for lukkede vogner, en for åpne vogner, en for presenninger og en for beholdere.
5. Det tillates ikke ført en bok for mottatte og en for sendte vogner o. l.
6. Distriktssjefen kan tillate større stasjoner å nytte spesielle kartotekkort, bl. nr. 594, i stedet for bl. nr. 551. Det stilles de samme krav til føring av kartotekkortene som til føring av bl. nr. 551.

15. Særlige bestemmelser for svenske vogner og transporter til Sverige

Jfr. trykk 420.3.

1. I stasjonenes og distriktenes vognmeldinger skjelnes det i prinsippet ikke mellom norske og svenske vogner. Tilgang på svenske vogner tas med under den vognlitra som nærmest tilsvarende den norske litra. Som merknad gis nødvendige tilleggsopplysninger, t. eks.: «Tilgang: 1 svensk T1, behov: 1 G5 Göteborg».
2. Svenske vogner skal tilbakesendes snarest mulig. Vognene skal

fortrinnsvis lesses til eller gjennom Sverige. Kan ikke dette gjøres, skal de lesses i retning av svensk grensestasjon.

3. Har man ikke straks last til en ledig svensk vogn, skal den sendes tom tilbake:
 - a. til den grensestasjon den er kommet inn over, eller
 - b. til den grensestasjon som ligger nærmest mottakerstasjonen for den opprinnelige last.

For øvrig kan ledige svenske *lukkede* vogner alltid leveres tilbake i Kornsjø og ledige *åpne* vogner i Charlottenberg.

16. Særlige bestemmelser for utenlandske vogner og transporter til utlandet

(Gjelder ikke svenske vogner og transporter til Sverige).

Jfr. trykk 420.3.

1. Stasjoner som har tilgang på utenlandske vogner (unntatt svenske vogner), eller som har behov for vogner for transporter til utlandet (utenom Sverige), skal føre dette på bl. nr. 586, *Utenlandsmelding*. Det nyttes en blankett for tilgang og en for behov — fortløpende pr. måned. Etter hvert som behovet dekkes, eller tilgjengelig vogn beordres bort, anmerkes dette ved overstrykning.
Eventuell *Tilleggs melding* gis som bestemt i art. 7 pkt. 3.
Stasjonene sender utenlandsmeldingen til samme tid som den daglige vognmelding. Stasjoner som ikke har tilgang på eller behov for slike vogner, sender ingen melding.
2. *Tilgang* på utenlandsk vogn skal meldes med:
 - a. *Eiendomsmerke*. Merker som «Europ», «Interfrigo» o.l., angis sammen med eiendomsmerket.
 - b. *Vognlitra*. Som vognlitra nyttes den nærmest tilsvarende norske hovedlitra.
 - c. *Bæreevne*: Antall tonn etter gruppebetegnelse «A», jfr. trykk 420.1, art. 25.
 - d. *Golvflate*: Antall m² avrundet ned til nærmeste hele tall, jfr. trykk 420.1, art. 26.
 - e. *Overgangsstasjon*: Grensestasjon etter overgangsseddel, jfr. trykk 420.3, art. 14.
 - f. *Særskilt utstyr*. For åpne vogner skal det angis om de har staker og/eller lemmer eller ikke.

Stakenes og lemmenes høyde angis som brøk, t. eks. «utstyr 20/4»: Vognen har 20 desimeter høye staker, 4 desimeter høye lemmer.

For en vogn med 1,5 m høye, faste karmen og ingen staker angis «utstyr -/15».

En vogn uten staker og lemmer angis med «utstyr -/-».

g. *Øvrige opplysninger* som «S»-merke o. l.

Det er nødvendig at opplysningene blir så fullstendige som mulig. Ufullstendige og manglende opplysninger om en vogn kan føre til at den trekkes tom over lange avstander og/eller anvises for last som den ikke egner seg til.

Eksempel på melding av tilgang:

En vesttysk lukket vogn, S-merket med bæreevne 20,5 tonn under «A» i A-B-C-merkingen og 29,2 m² gulvflate, som er kommet inn over Kornsjø, meldes slik: «1 DB G 20,5/29 Kornsjø S-merket».

3. *Behov for vogner for transporter til utlandet skal meldes med:*

- a. *Antall vogner.*
- b. *Bestemmelsesland.*
- c. *Vognstype.*
- d. *Lastens vekt.*
- e. *Gulvflate* (bare hvis nødvendig).
- f. *Grenseovergang.*
- g. *Godsslag.*
- h. *Spesielt utstyr* — angis på samme måte som for tilgang.
- i. *Lessedag.*

Melding om behov for vogner til utlandet skal ikke bare omfatte vogner som er bestilt for neste lessedag, men alle bestillinger som er kommet inn siden forrige utenlandsmelding, *uansett lessedag.*

4. Dvk fører stasjonenes utenlandsmelding på bl. nr. 586. Det nyttes en blankett for tilgang og en for behov. Hver vogn i tilgang, respektive behov, gis fortløpende nummer pr. måned. Melding om behov sendes fortløpende — uansett lessedag — som bestemt for stasjonene.

Dvk's utenlandsmelding sendes på fjernskriver til Hvk snarest mulig etter at den daglige vognmelding er sendt.

5. Hvk fordeler vognene og sender vognordre til Dvk som sender ordrene videre til stasjonene.

6. Vognordren kan påby at tilgjengelig utenlandsk vogn skal:

- a. *Nyttes til dekning av distriktets eget behov for vogn til utlandet.*
- b. *Sendes til stasjon i et annet distrikt.*
- c. *Lesses til norsk stasjon i retning av den grensestasjon vognen er kommet inn over.*
- d. *Sendes ledig til den grensestasjon vognen er kommet inn over.*

7. For å oppnå best mulig utnyttelse av tilgjengelige utenlandske vogner skal *norsk* vogn ikke stilles for transport til utlandet uten tillatelse i vognordre.

17. Fordeling av spesialvogner

Jfr. trykk 420.1, art. 126 o. b.

Spesialvognene inngår ikke i den daglige vognfordeling. Stasjonene melder tilgang på og behov for slike vogner til Dvk, som sender samlet melding til Hvk. Hvk fordeler og beordrer spesialvognene.

18. Fordeling av beholdere

1. For beholdere gjelder de samme prinsipielle bestemmelser som for vogner ved bestilling, melding om tilgang og behov og fordeling.
2. NSB's egne beholdere medtas i den daglige vognmelding. Meldingene skal omfatte type og antall.
Alt behov for beholdere i intern trafikk (jernbanens stykkgodstrafikk) oppgis som Cå-beholdere. A-beholdere i nummerserien 1001—3000 angis som A1, og A-beholdere i serien 3001—3025 (sammenleggbare) angis som A2.
Jfr. trykk 830, art. 65 o. b.
3. *Tilgang* på beholdere som tilhører utenlandske baner, medtas i utenlandsmeldingen. Meldingen skal omfatte eiendomsmerke, type og antall.
Jfr. trykk 420.3, art. 52 o. b.
4. *Behov* for beholdere *til* utlandet medtas i utenlandsmeldingen. Meldingen skal omfatte bestemmelsesland, type og antall.

19. Fordeling av lastpaller og pallbokser

Jfr. trykk 830, art. 80 o. b.

1. Distriktsjefen bestemmer hvilke stasjoner som skal være *depotstasjoner* for lastpaller og pallbokser.
2. Distriktets øvrige stasjoner skal uoppfordret sende *overskudd* av lastpaller og pallbokser til strekningens depotstasjon. Stasjonene skal ikke ha større beholdning av lastpaller og pallbokser enn det som erfaringsmessig er nødvendig for dekning av det løpende behov.

3. Stasjoner som ikke har tilstrekkelig tilgang på lastpaller og pallbokser, rekvirerer slike fra strekningens depotstasjon.
4. Depotstasjonene skal angi som merknad i den daglige vognmelding til Dvk overskudd, eventuelt underskudd på lastpaller og pallbokser.
5. Dvk skal angi som merknad i den daglige vognmelding til Hvk distriktets overskudd, eventuelt underskudd på lastpaller og pallbokser.
6. Hvk foretar fordelingen av lastpaller og pallbokser mellom distriktene.

20. Fordeling av presenninger

1. For presenninger gjelder de samme prinsipielle bestemmelser som for vogner ved bestilling, melding om tilgang og behov og fordeling.
2. NSB's egne presenninger medtas i den daglige vognmelding.
Jfr. trykk 420.1, art. 206 o. b.
3. *Tilgang* på presenninger som tilhører utenlandske baner, medtas i utenlandsmeldingen. Meldingen skal omfatte eiendomsmerke og antall.
Jfr. trykk 420.1, art. 217 o. b. og trykk 420.3, art. 41 o. b.
4. *Behov* for presenninger *til* utlandet medtas i utenlandsmeldingen med bestemmelsesland og antall.

21. Statistikk

1. Stasjonene skal for hver uke utarbeide en *Ukeoppgave* over antall lesste vogner og beholdere ved stasjonen, inklusive underliggende ekspedisjonssteder og spor.
Vogn som lesses på linjen, medtas av den stasjon hvor vognen ekspederes.
Jernbanemateriell på egne hjul regnes ikke som lesste vogner.
Oppgaven, som gjelder tidsrommet f. o. m. søndag klokken 0.00 t. o. m. lørdag klokken 24.00, føres på bl. nr. 587 og skal foreligge på Dvk mandag uken etter lesseuken.
Ukeoppgaven er grunnlaget for statistiske beregninger. Det er derfor viktig at stasjonene fører oppgaven korrekt og påser at alle lessinger medtas.
2. Antall lesste *vogner* føres for hver dag, fordelt på:
 - a. Stykkgodsvogner. Bare stykkgodsvogner som er *ferdig lesst* i løpet av vedkommende dag (klokken 0.00—24.00) medtas.
Stykkgodsvogner, herunder transportvogner, dublerings-

vogner og suppleringsvogner, medregnes som lesst vogn bare ved vognens utgangsstasjon.

- b. Vognlaster, dvs. vogner som er lesst av trafikant. Vognene medtas den dag de er *ekspedert*. Omekspedert vogn regnes som ny lessing.
- c. NSB's eget gods. Alle lessinger på jernbanens trafikkvogner, også på reserverte vogner, medregnes. Unntatt er transporter innen en stasjons område. Vognene medtas den dag de er *ekspedert*.

Stasjonene må her være spesielt oppmerksom slik at man får med alle lessinger, også ekstratog, turnustransporter o. l.

3. I egen rubrikk skal det angis hvor stor del av antall lesste vogner som gjelder private vogner.
4. For lesste *beholdere* føres antallet samlet for uken, fordelt på de forskjellige beholdertyper. Det skjelnes mellom beholdere som er nyttet i jernbanens stykkgodstrafikk, og beholdere som er lesst av trafikant (kundegods).
5. Ved månedsskifte skal det om nødvendig utarbeides to oppgaver for vedkommende lesseuke, en t. o. m. den siste i kalendermåned, og en for resten av lesseuken.
6. Dvk utarbeider et sammendrag av oppgaven og sender dette snarest til Hvk. Bl. nr. 587 nyttes.

22. Kontroll av vogntjenesten

Som hjelpemiddel ved kontroll av vogntjenesten nyttes *Huske-liste*, bilag 1.

1. Stasjonsmesteren har ansvaret for stasjonens vogntjeneste, og for at denne utføres etter forskriftene. Stasjonsmesteren skal:
 - a. Informere stasjonens personale om betydningen av en effektiv vogntjeneste.
 - b. Instruere stasjonens personale om bruk og behandling av godsvogner, om lesseregler, vognopptak, føring av vognblanketter og oppsetting av vognmeldinger.
 - c. Daglig kontrollere vogntjenesten.
 - d. Arbeide for hurtig vognomløp ved stasjonen og underliggende sidespor.

Tiltak som kan fremme hurtigere vognomløp ved stasjonen, og som stasjonsmesteren ikke selv kan iverksette, forelegges distriktsjefen.

2. Distriktsjefen har ansvaret for vogntjenesten i distriktet. Den daglige kontroll tilligger i første rekke trafikkinspektørene. Disse skal foreta hovedkontroll av stasjonenes vogntjeneste

minst en gang pr. år, og fortrinnsvis i tiden september—november. Distriktets vognfordeler skal delta i denne årlige kontroll. Det sendes melding til Hovedstyret når kontrollen er foretatt. I meldingen medtas eventuelle tiltak som kan gi mer effektiv vogntjeneste og/eller hurtigere vognomløp i distriktet, og som distriktet ikke selv kan iverksette.

3. Hovedstyret fører kontroll med vogntjenesten i distriktene. Hvk skal være spesielt oppmerksom på:
 - a. *Rutevogner*, jfr. art. 2 pkt. 1 b, og vogner som er avgitt til særskilt trafikk eller arbeidskjøring, *reserverte vogner*, jfr. art. 2, pkt. 1 c.
 - b. *Vogner til internt bruk*, jfr. trykk 420.1, art. 4.
 - c. *Trafikkvogner ved verkstedene*.

23. Særlige tiltak i perioder med vognknapphet

For å øke jernbanens transportkapasitet under avvikling av trafikktopper, skal følgende tiltak iverksettes *etter nærmere bestemmelse fra Hovedstyret*:

1. Inspeksjonen i vogntjenesten skjerpes.
2. Til avvikling av stykkgodstrafikken skal bare nyttes det strengt nødvendige antall høyverdige trafikkvogner, som store åpne og store lukkede vogner.
3. Gfo-, Fo- og F-vogner settes inn i stykkgodstrafikken, der de lokale forhold ikke hindrer det.
4. Antall vogner som er avgitt til særskilt trafikk eller til arbeidskjøring, reserverte vogner, reduseres til det strengt nødvendige.
5. Til jernbanens egne transportere skal det ikke nyttes høyverdige trafikkvogner uten etter særskilt tillatelse fra Dvk.
6. Ved begynnende opphoping av stykkgodsvogner skal Dvk underrettes, dersom stasjonsmesteren ikke selv straks kan iverksette de nødvendige tiltak for å få vognene losset.
7. Stasjonene må være særlig oppmerksom på trafikantenes vognbestillinger, jfr. bestemmelsene i art. 4 pkt. 3 og 5.
8. Stasjonene skal gjøre trafikanter som bestiller et større antall vogner for sendinger til én mottaker eller én stasjon, uttrykkelig oppmerksom på at lessingen må avpasses etter bestemmelsesstasjonens kapasitet og/eller mottakerens lossekapasitet. Lessestasjonen skal om nødvendig søke opplysning om dette ved bestemmelsesstasjonen. Jfr. også art. 5, pkt. 3.
9. Stasjonene skal særlig påse at vogner med jernbanens eget gods lesses og losses raskt.

10. Mottaker av vognlaster skal anmodes om å losse vognene raskest mulig. På fraktbrevets del B klebes bl. nr. 589 med anmodning om rask lossing.
11. Sammen med den daglige vognmelding skal stasjonene til Dvk og dette igjen til Hvk, gi oppgave over vogner som ikke er losset innen 3 døgn etter ankomsten, ankomstdøgnet iberegnet. Det skjelles mellom åpne og lukkede vogner fordelt på:
 - a. Stykkgodsvogner.
 - b. Jernbanens egne transporter.
 - c. Trafikantenes vognlaster.
12. Distriktsjefen kan bestemme at såvel stykkgodstrafikk som vognlasttransporter over kortere strekninger, skal avvikles med bil.
13. (Utvidet kjøring av ekstratog).
14. (Prioritering av visse vogntyper i verkstedene).
15. Forlengelse av vognteknisk revisjonsfrist for visse vogntyper, se trykk 405.1.
16. Kan etterspørselen etter vogner fremdeles ikke dekkes, skal de disponible vogner for vognlaster søkes fordelt mellom trafikantene etter et saklig og forretningsmessig skjønn. Det skal tas tilbørlig hensyn til fraktinntektene, forsendelsens art, antall vogner som er bestilt, og kundeforholdet (faste eller tilfeldige kunder).

Stasjonene forutsettes å vurdere dette, og i tvilstilfelle samrå seg med distriktets trafikkontor (salgskontor).

Huskeliste for kontroll av vogntjenesten

Organisasjon og informasjon.

1. Er organiseringen og ledelsen av vogntjenesten tilfredsstillende?
2. Har personalet nødvendig kjennskap til bruk og behandling av godsvogner, til lesseregler, regler for vognopptak, føring av blanketter i vogntjenesten og til oppsetting av vognmeldinger?

Vognmeldinger.

1. Er trafikantene kjent med bestillingsfristen for vogner?
2. Meldes vognbehovet for jernbanens egne transporter i god tid?
3. Rettledes trafikantene i valg av vogntype og vognstørrelse?
4. Stilles stor vogn hvor mindre vogn ville være fullt tjenlig?
5. Påses det at trafikanten ikke bestiller flere vogner til en dag enn han kan lesse?
6. Er tilgangen på og behov for vogner tatt opp riktig?
7. Sendes vognmeldingene i rett tid?
8. Sendes tilleggs melding ved endringer i vognsituasjonen?
9. Er stasjonen orientert om transportbehovet innen stasjonens trafikkområde?
10. Gis det forhåndsunderretning om vognbehov?
11. Bestilles vognene så tidlig at de blir stående og vente på last?
12. Kommer vognordren tidnok til at tomvogn kan sendes med hensiktsmessig tog?
13. Etterkommes vognordren til rett tid? Hvis ikke, meldes dette?
14. Disponeres vogner uten tillatelse?
15. Føres vogn-, prs.- og beholderbok/vognkartotek som bestemt?
16. Føres liggetid for vogner?
17. Gir utenlandsmeldingen de foreskrevne opplysninger?
18. Meldes spesialvogner som bestemt?
19. Meldes beholdere og presenninger som bestemt?
20. Har stasjonen større beholdning enn nødvendig av lastpaller og pallbokser?

Vognomløpet.

1. Er stasjonens sporplass tilfredsstillende for avvikling av trafikken? Er skiftetjenesten tilpasset trafikken og effektiv nok?
2. Er vognomløpet tilfredsstillende ved stasjonen? (Jfr. liggetallene).
3. Kan det oppnås raskere vognomløp ved godshus, kaier, sidespor, frilastespor m. m. ved å skifte oftere eller til andre tider?
4. Er det truffet tilfredsstillende avtale mellom jernbanen og trafikanter om skifting ved bedrifter og sidespor?

5. Skiftes vogn til lesse/losseplass snarest mulig etter ankomst? Kan denne innstillingstid gjøres kortere?
6. Underrettes trafikantene straks om ankomne vogner? Kan forhåndsunderretning gis? Nyttets forutmelding?
7. Spores trafikantene til å foreta rask lessing/lossing? Kan stasjonen yte mer hjelp ved å stille hjelpemidler til disposisjon, gi råd og veiledning?
8. Er trafikantene orientert om lesse/lossefristene og om oppholdsleien?
9. Overholdes lesse/lossefristene? Beregnes oppholdsleie etter bestemmelsene? Gjøres dette også for jernbanens egne sendinger?
10. Er stykkgodslessingen/lossingen lagt opp slik at unødig opphold av vogner unngås?
11. Blir vogner tilbakeholdt i påvente av ekspedisjon eller av andre grunner?
12. Foretas renhold av vogner slik at unødig opphold unngås?
13. Kan lessing/lossing tilpasses slik at avgående vogner kan sendes i de tidligste og mest hensiktsmessige tog?
14. Meldes last og tomvogner til avgang? Er togenes trekkraftkapasitet tilstrekkelig, eller blir vogner stående igjen?
15. Merkes tomvognene som bestemt?
16. Foretas veiing av vogner ved den mest hensiktsmessige stasjon?
17. Oppstår det problemer ved større transporter på grunn av mottakerens lossemuligheter og/eller stasjonens kapasitet? Kan det legges opp bedre transportplaner?
18. Underrettes Dvk så snart opphopning av vogner oppstår?

Bruk av vogner.

1. Følges bestemmelsene i trykk nr. 420.2 om regler for lessing av godsvogner, og er trafikantene i nødvendig utstrekning gjort kjent med disse?
2. Føres det tilsyn med at vognene er rengjort, og at vognutstyr, staker m. m. er på plass før lessing og etter lossing?
3. Utnyttes vognenes lasteevne og volum best mulig?
4. Stiller stasjonen ekstra stykkgodsvogner (supplerings- og dubleringsvogner) *bare* når det er helt nødvendig?
5. Gis det melding om endringer i stykkgodstrafikken som kan medføre annen plan for stykkgodsvognene?
6. Følges reglene om bruk av utenlandske vogner og spesialvogner?
7. Har stasjonen vogner stående som reserve for påkommende behov? Er vognfordeleren i tilfelle kjent med dette?
8. Føres det tilsyn med at vogner som er avgitt til særskilt trafikk eller til arbeidskjøring, er i bruk? Kan vognene settes inn i vanlig trafikk igjen?

Bilag 1—2

9. Bærer vognen påskrift som ikke lenger er aktuell, t. eks. «Slaggvogn. Må ikke nyttes utenfor NN distrikt», eller lignende?
10. Respekteres forbudet mot å bruke trafikkvogn som «stasjonsvogn»?

Bilag 2.

Blanketter for vogn tjenesten

Stasjoner:

Blankett nr.	Jfr. art. nr.
585 Vognmeldingsbok	5, 6, 7, 12, 18, 20
586 Utenlandsmelding	16
551 Vogn-, prs.- og beholderbok	14, 18, 20
587 Ukeoppgave	21
588 a, b, c Vognmerkelapp for tomvogn	13
589 Klebelapp «Hurtig lossing»	23

Større stasjoner kan nytte:

Blankett nr.	
590 Vognbestillingsbok	
591 Vogntilgang	
592 Vognmelding	
593 Vognordre	
	i stedet for Vognmeldingsbok, og
594 Vognkartotek	etter distriktsjefens bestemmelse i stedet for Vogn-, prs.- og beholderbok.

Distriktsvognkontor og områdestasjoner:

Blankett nr.	Jfr. art. nr.
595 Vognfordeling	9, 18, 20
596 Vognmelding	9, 18, 20
586 Utenlandsmelding	16
587 Ukeoppgave	21